

UCHWAŁA NR LIII.416.2024
RADY GMINY BOGDANIEC

z dnia 26 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2023

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426 ze zm.) Rada Gminy Bogdaniec uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Programu wspierania rodziny za rok 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w biuletynie informacji publicznej.

Przewodnicząca Rady

mgr Beata Katarzyna Wiśniewska

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Bogdaniec za rok 2023

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Jednym z założeń ustawy jest opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 176 pkt 1 cytowanej ustawy należy do zadań własnych Gminy.

Celem nadrzędnym programu jest pomoc rodzinie zagrożonej kryzysem poprzez tworzenie warunków sprzyjających wsparciu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Realizatorami przyjętego celu są następujące instytucje:

- Policja;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu;
- Sąd Rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich);
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Szkoły i przedszkola;
- Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wlkp.;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.;
- Urząd Gminy Bogdaniec;
- Świetlice środowiskowe.

Działania podejmowane przez instytucje zaangażowane w realizację programu:

Lp.	Cel	Działanie
1.	Objęcie wsparciem rodzin i dzieci przez asystenta rodziny	13 rodzin (46 osób) objęto wsparciem asystenta rodziny, w trakcie roku następowała rotacja rodzin.
2.	Rozwój organizacji pomagających dzieciom i młodzieży w organizacji spędzania wolnego czasu	realizowano zajęcia sportowe, pogadanki, programy edukacyjne i profilaktyczne Świetlica Caritas w Jeninie
3.	Rozwój wolontariatu i rodzin wspierających	szkolne kluby wolontariusza związane z aktywnością młodzieży oraz pomocy osobom potrzebującym, nadal brak chętnych rodzin do pełnienia roli rodziny wspierającej
4.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci w rodzinach biologicznych, w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023r, pozostaje pięcioro dzieci z terenu gminy Bogdaniec .
5.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne	Współpracowano z radcą prawnym w ramach projektu „Pomoc Prawna dla osób pokrzywdzonych przestępstwem” – osoby/ rodziny mogły uzyskać bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną oraz mediacje w ramach Projektu „Centrum dla Rodziny w Gminie Bogdaniec”. uruchomiono zajęcia profilaktyczne dla rodzin i dzieci
6.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	Nie realizowano
7.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym kryzysem	Wszystkie osoby pozostające w kryzysie rodzinnym objęto pomocą finansową oraz rzeczową.
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka , placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	W 2023 roku zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r, poz. 447 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu partycypował w kosztach utrzymania dziesięciorga dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (rodzinnej i zawodowej).
9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	W roku 2023 objęto monitoringiem w 3 rodzinach zagrożonych kryzysem opiekuńczo – wychowawczym wobec małoletnich dzieci
10.	Programy profilaktyczne z zakresu dysfunkcji rodzin	Udział rodziców z rodzin dysfunkcyjnych w programach profilaktycznych prowadzonych w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”

11.	Poradnictwo zawodowe	Kierowanie do PUP w celu kontaktu z doradcą zawodowym i personalnym
12.	Działania profilaktyczne wzmacniające więzi rodzinne	W ramach Projektu „Centrum dla Rodziny w Gminie Bogdaniec” uruchomiono zajęcia profilaktyczne dla rodzin i dzieci mające na celu integrację rodzinną, wspólne spędzanie czasu poprzez udział w zajęciach muzycznych, step fitness, joga dla rodzin. Zajęcia z mediatorem rówieśniczym prowadzone w placówkach oświatowych (radzenie sobie z emocjami, konfliktem rówieśniczym, niską samooceną, budowanie zdrowych relacji rówieśniczych).

Realizacja zadań przez Asystenta Rodziny za 2023r.

Zadaniem asystenta jest wzmożona współpraca z rodziną dysfunkcyjną w celu wdrażania prawidłowych postaw życiowych u wszystkich jej członków związanych z normalnym funkcjonowaniem. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego. Efektem pożądanym jest dążenie do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Asystent rodziny wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

W 2023r. pracą asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogdańcu objętych było 13 rodzin, w których występował szereg zróżnicowanych problemów, w tym: alkoholizm, niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, przemoc, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Poprzez pracę asystenta rodziny z rodzinami dysfunkcyjnymi osiągnięto następujące cele:

- Do rodziny biologicznej powróciło jedno dziecko, które przebywało w pieczy zastępczej (ukończyło 18 lat).
- Sąd ograniczył władzę rodzicielską w 4 rodzinach.
- Zamknięto procedurę Niebieskiej Karty dla 2 rodzin.
- Kontynuowany jest nadzór kuratorski w 6 rodzinach.
- Dzięki pracy asystenta rodziny 4 osoby podjęły zatrudnienie: 1 w ramach umowy o pracę, 2 osoby pracują dorywczo bez umowy, zaś 1 osoba pracuje w ramach pomocy sąsiedzkiej.
- Dzięki zgłoszeniu do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1 osoba podjęła leczenie odwykowe zamknięte, 1 osoba kontynuuje leczenie pogłębionym programie terapii uzależnień od alkoholu w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”, 1 osoba w trakcie terapii DDA oraz terapia psychiatryczna.
- Zgłoszono 1 dziecko do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Skierowanie 6 osób do uczestnictwa w spotkaniach z psychologiem i 2 osoby skierowane do pracy z pedagogiem.
- dwoje dzieci otrzymało orzeczenie o niepełnosprawności w tym 1 o potrzebie kształcenia specjalnego, 1 dziecko uczęszcza na zajęcia logopedyczne do poradni psychologiczno – pedagogicznej i 3 dzieci uczęszcza na zajęcia rewalidacyjne do Ośrodka Wczesnej Interwencji.
- W przypadku 2 rodzin nastąpiła poprawa kontaktów między rodzicami a szkołą, wzrost zainteresowania rodziców o sprawy szkolne swoich dzieci, wzrost frekwencji szkolnej.
- Minimalizowanie zachowań agresywnych poprzez pracę z osobami nieradzącymi sobie z emocjami (zajęcia z mediatorem rówieśniczym, zajęcia muzyczne).
- W 1 rodzinie doprowadzono do regularnych spłat zobowiązań finansowych – kontynuacja z roku 2022.
- Wyuczenie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – poprawa warunków bytowych u 5 rodzin (remonty, zakup sprzętu rtv i agd, mebli itp.) – kontynuacja z roku 2022.
- Uzyskanie skierowań dla 7 rodzin potrzebujących pomocy w postaci żywności z programu Caritas i Bank Żywności.

- Zorganizowano wyjazd na kolonie letnie dla dwojga dzieci.
- Pomoc rzeczowa dla 3 rodzin (odzież, meble, artykuły higieniczne).

Wnioski z działalności asystenta rodziny w roku 2023:

Działania asystenta przy współpracy z rodzinami skupiały się w szczególności na poprawie sytuacji dziecka w rodzinie i zapewnieniu mu bezpiecznych warunków do prawidłowego rozwoju w każdym możliwym aspekcie. Głównym celem działań podejmowanych przez asystenta było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, przy jednoczesnym udzielaniu wsparcia w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

Podstawą prawidłowej współpracy było wspólne opracowanie planów pracy z rodziną, w których zakładano możliwe do zrealizowania cele i zadania. Każda z rodzin objętych asystenturą wyraziła zgodę na realizację zaplanowanych działań w celu poprawy sytuacji rodzinnej (dobrowolność współpracy). Utworzono diagnozy wszystkich rodzin, w których przeanalizowano ich sytuację materialno-bytową, rodzinną i społeczną. Diagnozowano sytuację szkolną, zdrowotną i wychowawczą dzieci, w celu prawidłowego dobrania metod pracy z rodziną.

Praca asystenta rodziny opierała się na następujących działaniach:

- w rodzinach z problemem alkoholowym przeprowadzano regularnie profilaktyczną działalność informacyjną oraz edukacyjną – asystent pozostaje w stałym kontakcie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- skupianie się na poprawie trudnej sytuacji materialno-bytowej rodzin poprzez wsparcie w wypełnianiu wniosków o pomoc finansową do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- praca nad rozsądnym gospodarowaniem budżetem rodzin, nauka oszczędzania, analiza konieczności spłacania zobowiązań finansowych,
- pozyskiwanie żywności, odzieży oraz środków higienicznych,
- udzielanie poradnictwa na temat obowiązku dbania o zdrowie własne i dzieci, monitorowanie wizyt lekarskich, kontakt z lekarzami,
- udzielanie wsparcia dzieciom, motywowanie do nauki, pomoc w odrabianiu lekcji, kontakt z pedagogami oraz wychowawcami,

- udzielanie rodzicom poradnictwa w zakresie możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego z dziećmi – angażowanie się w czynny proces wychowania – poprawa więzi rodzinnych,
- w miarę możliwości udzielano porad z zakresu prawa – kontakt z urzędami,
- stała współpraca z kuratorami – wymiana informacji, wspólne wizyty w miejscu zamieszkania rodzin objętych asystenturą i nadzorem kratorskim,
- współpraca z instytucjami takimi jak: SP w Jeninie, SP w Lubczynie, SP w Jenińcu, ZS w Bogdańcu, II Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp., Zakład Energetyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Szkół nr 14 w Gorzowie Wlkp., Przedszkole Jenin, Zespół Szkół nr 6 w Gorzowie Wlkp., Ośrodek Terapii „Szansa”,
- monitorowanie oraz mobilizacja rodziców dzieci niepełnosprawnych do regularnej współpracy z poradniami specjalistycznymi,
- zorganizowanie wyjazdu wakacyjnego dla chętnych dzieci,
- motywowanie rodziców do udziału w zajęciach organizowanych przez „Szkołę dla Rodziców”,
- motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- wspieranie w procesie usamodzielniania się, niwelowania niezaradności rodziny oraz uzyskania stabilności życiowej,
- stała współpraca z pracownikami socjalnymi w GOPS w Bogdańcu,
- regularne odwiedzanie rodzin w celu monitorowania działań założonych w planie pracy,
- monitorowanie rodzin pod względem terminowości załatwiania spraw urzędowych, pomoc w wypełnianiu druków itp.,
- prowadzenie dokumentacji przez asystenta: karta informacyjna o rodzinie, analiza sytuacji rodziny, plan pracy z rodziną, notatki służbowe, karta czasu pracy asystenta, zgoda rodziny na objęcie asystenturą, składanie sprawozdań,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka,

- podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej, a także na korzystaniu z ustawowych przepustek do domu.

Kumulacja problemów w rodzinach, brak motywacji do zmian ze strony członków rodziny oraz często niechęć do samej współpracy z asystentem pokazują, iż stopień trudności współpracy z rodzinami jest wysoki, a zakładane efekty są niejednokrotnie odległe i wymagają długoterminowej i intensywnej pracy z rodziną. Współpraca z rodzinami, w których występuje szereg zróżnicowanych problemów bez wątpienia wymaga wzajemnego zaufania, akceptacji i zrozumienia z obu stron. Niejednokrotnie jednak rodziny nie chcą mówić o swoich problemach, co utrudnia współpracę a co za tym idzie brak widocznych efektów pracy asystenta rodziny.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

Sytuacja rodzin z terenu Gminy Bogdaniec jest monitorowana przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogdańcu, rodziny, w których zostaną zdiagnozowane problemy opiekuńczo-wychowawcze są kierowane do pracy z asystentem rodziny, który dąży do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest wsparcie rodziny naturalnej już na wstępnym etapie, kiedy zostaną zdiagnozowane pierwsze problemy opiekuńczo – wychowawcze. Praca socjalna oraz wsparcie ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest również niezbędna w rodzinach, z których dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej, w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Niezbędne jest zatem zintegrowane współdziałanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Wskazuje się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny. Praca z rodziną przedstawicieli instytucji powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych. Optymalnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie dodatkowego wsparcia w postaci rodzin wspierających, niestety obecnie jest brak zainteresowania tą formą pomocy. Niechęć do bycia

rodziną wspierającą wywodzi się z trudności oraz odpowiedzialności, których nie chcą ponosić potencjalni kandydaci na rodziny wspierające. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentowi rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.